

Olümpiaadijuhendi nimetus ja õppeaasta

Usundiõpetuse olümpiaad 2024/25

Olümpiaadi korraldav asutus

Olümpiaadi viib läbi Tartu Ülikooli usuteaduskond ning TÜ teaduskool.

Üldosa, eesmärgid

Usundiõpetuse olümpiaadi **eesmärgid** on:

- avastada usundiõpetuses andekaid õpilasi ja arendada nende võimeid;
- anda õpilastele võimalus võrrelda oma oskusi ja teadmisi sarnaste võimetega eakaaslastega;
- äratada õpilastes sügavamat huvi religiooniuuringute vastu ning innustada neid sihikindlalt omandama uusi teadmisi ja oskusi;
- motiveerida õpetajate ainealast enesetäiendust.

Olümpiaadi 2024/25 õppeaasta üldteemaks on "**Religioon ja loodus**".

Kes võivad osaleda

(vanuserühmad, klassid, sünniaasta)

Olümpiaadil võivad osaleda kõigi Eesti gümnaasiumide, kuid ka põhikoolide ning kutseõppeasutuste õpilased, kes on sündinud 2005. aastal või hiljem.

Mitmes voorus toimub

(voorude loetelu, vanuseastmed, hindamise erisused)

Olümpiaad koosneb eel- ja lõppvoorust.

Tulemuste avaldamine

Olümpiaadi lõppvooru kutsutud ja lõppvooru tulemused avalikustatakse vastavalt [andmekaitsetingimustele](#) TÜ [teaduskooli kodulehel](#) ja lõplikud tulemused ka [usundiõpetuse kodulehel](#).

Eelvoor

(üldinfo, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, järgmisesse vooru kutsumise põhimõtted, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

Moodle'is toimuvate olümpiaadide allkirjalehed edastada TÜ teaduskoolile esimesel võimalusel peale olümpiaadi toimumist, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

Registreerimine: 09.01. - 23.01.2025 kell 14:00 [teaduskooli kodulehel](#)

Toimumise kuupäev: 30. jaanuar 2025

Alguse kellaeg: 12:00-13:20

Lahendamise kestus: 60 minutit

Lahendamise keel: eesti

Toimub (digi või paber): digi

Koodid: edastatakse õpilase e-posti aadressile hiljemalt päev enne eelvooru toimumist. Osalejad saavad e-posti aadressile juhised, kuidas Moodle'i keskkonda pääseda. Soovitatav on eelnevalt Moodle`'s sisse logida veendumaks, et kõik toimib. Tehniliste küsimuste puhul, mis tekivad seoses Moodle`iga, palume ühendust võtta: Renar Suurpere: renar.suurpere@ut.ee.

Lõppvooru kutsutute arv: Lõppvooru kutsutakse tulemuste pingerea alusel **kümme parimat** osalenut, täisarvuks ümardatud üldpunktisumma alusel. Kui 10. kohta jagab mitu õpilast, kutsutakse nad kõik lõppvooru.

Eelvooru sisuks on **usundite tundmise test**. Eelvooruks valmistumise soovituslik kirjandus on lisas 2. Eelvooru vastuseid kontrollib ja hindab usundiõpetuse olümpiaadi žürii. Lõppvooru kutsutute nimekiri avalikustatakse TÜ teaduskooli usundiõpetuse olümpiaadi [veebilehel](#) hiljemalt 7. veebruaril 2025.

Õpilane saab oma eelvooru tulemustega tutvuda Moodle'is, lisaks saadetakse tulemused (punktide arv ja koht üldjärjestuses) juhendaja e-postile.

Õpilastel, kes loobuvad lõppvoorus osalemisest, palutakse sellest teatada hiljemalt 17. veebruariks 2025 e-posti aadressil kristel.lannes@ut.ee. See võimaldab pakkuda osalemisvõimalust pingereas järgnevatele õpilastele. Korrigeeritud lõppvooru kutsutute nimekiri avalikustatakse hiljemalt 18. veebruaril 2025 Tartu Ülikooli teaduskooli [kodulehel](#). Žürii esimehe kontakt: Olga Schihalejev, olga.schihalejev@ut.ee.

Juhised eelvooru korraldamiseks

(millised ülesanded on piirkonnakoordinaatoril: nt ruumid, valvamine, koodid, hindamine, tööde saatmine žüriile või teaduskoolile, jne)

Eelvooru sisuks on **usundite tundmise test**, mis viiakse läbi 30. jaanuaril 2025 Tartu Ülikooli Moodle'i keskkonnas. Õpilane saab testi ülesandeid lahendada enda koolis. Töö on individuaalne ning kõrvaliste materjalide kasutamine on keelatud. Kool tagab olümpiaadi ausa läbiviimise ning igale olümpiaadist osalejale hea internetiühendusega arvuti, mis asub keskendumist võimaldavas keskkonnas.

Eelvoorus on olümpiaaditöö sooritamise aeg 60 minutit ning seda on võimalik teha ajavahemikus kell 12:00–14:20. Olümpiaadi testi saab alustada ajavahemikus 12-13.20. Paindlik algusaeg hajutab serveri koormust ning annab koolile võimaluse paremini arvestada oma võimalustega, näiteks tundide algusaegadega. **Juhendav õpetaja teavitab olümpiaadil osalevaid õpilasi hiljemalt eelneval päeval, mis kell ja millises ruumis nad testi sooritada saavad.**

Olenemata sellest, millal õpilane testi alustab, on tal selle sooritamiseks aega 60 minutit. Test sulgub Moodle's automaatselt lahendamiseks ette nähtud aja möödumisel. Vastamise kiirus ei anna osalejale lisapunkte.

Koolil on kaks peamist ülesannet:

- 1) tagada õpilasele vaikne süvenemist võimaldav töökoht, kus on hea netiühendusega arvuti ning
- 2) tagada olümpiaadi aus läbi viimine.

Igas ruumis, kus sooritatakse olümpiaadi testi, viibib olümpiaadi ausa läbiviimise eest **vastutav täiskasvanu**, kes:

- a) registreerib olümpiaadis osalenud õpilased allkirjalehel (lisa 1) ning saadab osalenute nimekirja kohe peale testi lõppemist žürii esimehele (olga.schihalejev@ut.ee);
- b) palub osalejatel klassiruumi sisenedes mobiiltelefonid ja muud nutiseadmed lülitada hääletule režiimile ja panna need eraldi eemal asuvale lauale;
- c) paigutab õpilased istuma nii, et nad istuksid hajutatult;
- d) vajadusel tutvustab ennast enne testi algust õpilastele, kuna õpilased peavad testi sooritades märkima vastutava täiskasvanu nime;
- e) kontrollib, et ülesannete lahendamisel ei kasutata interneti otsinguid ega teisi abivahendeid;
- f) kõrvalisi materjale (olgu need siis digitaalsed või paber kandjal või konsulteerimine teiste isikutega) kasutanud õpilase töö tuleb diskvalifitseerida, teatades sellest žürii esimehele koos osalenud õpilaste nimekirjaga (olga.schihalejev@ut.ee);

g) tehniliste probleemide ilmnedes pöördub Renar Suurpere poole (renar.suurpere@ut.ee, 529 8272).

Lõppvoor

(üldinfo, registreerimine, toimumiskuupäev, kellaaeg, kes korraldab, kuidas toimub (Moodle või paber), keel, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

PÕHIKOOL ja GÜMNAASIUM

Registreerimine: 07. märts 10:00 – 21. märts kell 14:00. Registreerimisest teavitatakse õpilast e-posti teel ja edastatakse registreerimise link.

Toimumise kuupäev: 28.–29. märtsil 2025

Alguse kellaaeg: 11:00

Lahendamise keel: eesti

Toimub (digi/paber/koht (aadress)): suuline, paber. Ülikooli 18-228, Tartu

Vanuserühmad: üldarvestus + põhikool, 10. klass, 11. klass, 12. klass

Lisainfo:

Lõppvooruks valmistumise soovituslik kirjandus on lisas 2.

Lõppvoorus tuleb sooritada kolm ülesannet.

1. ülesanne. Ettevalmistatud kõne ja selle kaitsmine

Lõppvooru eel valmistab osaleja ette kõne. Valida saab nelja teema vahel:

- i. Loodu ilma loojata
- ii. Mis teeb koha pühaks?
- iii. Maailma lõpp – Jumala plaan või inimlik eksitus?
- iv. Usk ja rohepesu

Igal osalejal on aega 15 minutit, millest 5-7 minutit on oma kõne ettekandmiseks, ülejäänud 8-10 minutit tuleb ettekandjal vastata kõnega seotud küsimustele. Sisukas ettevalmistatud kõne toetub vähemalt kolmele allikale. Soovitav on kasutada esitluslaide, kus on kirjas kõne põhipunktid ja kasutatud allikad. Oma kõne koostamiseks kasutatud allikate nimekiri või slaidid tuleb saata hiljemalt 26. märtsiks 23:59 žüriile (olga.schihalejev@ut.ee). Lubatud formaadid on pdf või ppt(x), samuti veebis ligipääsetav esitlus. Veebis olevate esitluslaidide puhul tuleb see teha lingiga jagatavaks viisil, mis ei nõua vaatajalt keskkonda parooliga sisselogimist.

- Kõne puhul hinnatakse mõtte selgust, teema lahtimõtestamist ja *seostamist religioonialaste teadmistega*, analüüsi sügavust ja kriitilise mõtlemise oskust, teemakohaste allikate kasutamist, arvestatakse ka stiili ning isikupära.

2. ülesanne. Usundite tundmise ja analüüsimise test

- See ülesanne on lõppvoorus ainus, kus ei tohi abivahendeid kasutada.
- Vastamiseks on aega 60 minutit.
- Hinnatakse teadmisi suurematest religioonidest, religiooniga seotud probleemide analüüsivõimet ja laia silmaringi.

3. ülesanne. Dispuut

- Dispuudiks jaotatakse osalejad paarideks ja loositakse välja religiooniajaloo ning tänapäevaga seonduvad probleemsed küsimused, millele tuleb kas vastu vaielda või neile pooltargumente leida.
- Osalejad valmistuvad individuaalselt, selleks on aega 20 minutit (eelneva dispuudi aeg). Seisukohtade ettevalmistamisel võib kasutada abivahendeid. Dispuudis esitab kumbki osapool argumentid oma seisukoha toetamiseks (3+3 min), seejärel vastavad

disputandid oma paarilise argumentidele või küsimustele (2+2 minutit). Lõpuks on võimalus kõigil osalejatel esitada disputantidele küsimusi (9 minutit).

- Hinnatakse kiiret mõtlemist, mõtteselgust, analüüsi-, seoste loomise- ja argumenteerimisoskust, samuti sisukate küsimuste esitamise oskust.

Lõppvooru tulemuste avaldamine

Lõppvooru kolme ülesande punktid liidetakse ning tulemus ümardatakse täisarvuks. Lõppvooru paremusjärjestuse saavad osalejad teada 2. olümpiaadipäeva lõpus. Lõppvooru kolmele paremale on välja pandud medalid ja temaatilised auhinnad, parimatele rakenduvad Tartu Ülikooli või Tallinna Ülikooli sisseastumisel soodustingimused vastavalt ülikoolide vastuvõtueeskirjadele. Eraldi märgitakse ära ja auhinnatakse ka põhikooli astme parim töö. Olümpiaadi lõppvooru tulemused avaldatakse nimeliselt TÜ [teaduskooli](#) ja [usundiõpetuse kodulehel](#) hiljemalt 31. märtsil 2025.

Žüriiliikmed ja kontakt

(nimi, töökoht, amet, kontaktandmed)

Žürii esimees:

Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Olga Schihalejev	Tartu Ülikool, usuteaduskond, religioonipedagoogika kaasprofessor	olga.schihalejev@ut.ee	5208026

Liikmed:

Nimi	Töökoht
Anne Kull	Tartu Ülikool, usuteaduskond, süstemaatilise usuteaduse professor
Erki Lind	Tartu Ülikool, usuteaduskond, religiooniuringute lektor
Anu Põldsam	Tartu Ülikool, usuteaduskond, judaistika lektor
Atko-Sulhan Rimmel	Tartu Ülikool, usuteaduskond, religiooniuringute kaasprofessor
Ain Riistan	Tartu Ülikool, usuteaduskond, Uue Testamendi lektor
Priit Rohtmets	Tartu Ülikool, usuteaduskond, kirikuloo kaasprofessor

Muu info

Lõppvooru kutsutud õpilastele on võistluse toimumise ajal tasuta toitlustus. Majutus on tagatud õpilastele, kes õpivad toimumiskohast erinevas piirkonna koolis. Olümpiaaditööd arhiveeritakse õppeaasta lõpuni.

Eritingimistel ülikooli kandideerimise info on leitav Tartu Ülikooli [kodulehelt](#).

LISA 2. KIRJANDUS OLÜMPIAADIKS VALMISTUMISEKS

Eelvooruks:

- Halme, Lasse; Parviola, Jarno; Sjöblom, Tom; Vaaramo, Riitta; Ringvee, Ringo; Valk, Heiki. 2010. Usundid. Müüdid. Jumalad. Tavad. Sümbolid. Tallinn: Koolibri.
- Jürgenstein, Toomas; Lind, Erki; Schihalejev, Olga. 2024. Kohtumised. Üks maailm, erinevad religioonid. Tallinn: Maurus, lk 55-66.

Lõppvooruks lisaks:

Jürgenstein, Toomas; Schihalejev, Olga. 2011. Usundimaailma suured küsimused. Tallinn: Koolibri.

Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Olga Schihalejev	Tartu Ülikool, usuteaduskond, religioonipedagoogika kaasprofessor	olga.schihalejev@ut.ee	5208026